

Załącznik nr 2: Lista wskaźników na poziomie projektu

Wstęp	2
Wskaźniki produktu.....	3
Wskaźniki rezultatu	4
Wskaźniki projektowe	5
Wskaźniki horyzontalne	6

Wstęp

Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel główny projektu (w przypadku wskaźników rezultatu) lub przewidziane w nim działania (wskaźniki produktu) zostały zrealizowane, tj. kiedy można uznać, że problem został rozwiązany (złagodzony), a projekt zakończył się sukcesem. W trakcie realizacji projektu wskaźniki powinny umożliwiać mierzenie jego postępu. Wybór wskaźników projektu powinien być powiązany z typem realizowanego przedsięwzięcia i planowanymi działaniami, które Beneficjent zamierza podjąć w ramach projektu.

W ramach wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca określa odpowiednie wskaźniki służące pomiarowi działań i celów założonych w projekcie. Wskaźniki w ramach projektu należy określić mając w szczególności na uwadze zapisy Zasad ubiegania się o wsparcie w trybie nadzwyczajnym oraz [Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020](#).

Wnioskodawca zobowiązany jest do monitorowania w projekcie wskaźników programowych określonych w RPO WD 2014-2020:

- a) **Wskaźniki produktu:** dotyczą realizowanych działań. Produkt stanowi wszystko, co zostało uzyskane w wyniku działań współfinansowanych z EFS. Są to zarówno wytworzone dobra, jak i usługi świadczone na rzecz uczestników podczas realizacji projektu. Wskaźniki produktu odnoszą się do osób lub podmiotów objętych wsparciem (zgodnie z definicją określoną w „Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020”). Wskaźniki produktu monitorowane są w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie (co do zasady za moment rozpoczęcia udziału w projekcie uznaje się przystąpienie do pierwszej formy wsparcia świadczonej w ramach projektu).
- b) **Wskaźniki rezultatu bezpośredniego:** dotyczą oczekiwanych efektów wsparcia ze środków EFS. Określają efekt bezpośrednio po zakończeniu udziału w projekcie i mierzone są do 4 tygodni od zakończenia udziału w projekcie. W celu ograniczenia wpływu czynników zewnętrznych na wartość wskaźnika rezultatu, powinien on być jak najbliżej powiązany z działaniami wdrażanymi w ramach naboru.

Wskaźniki produktu

W ramach naboru określono poniższe wskaźniki produktu:

1. Liczba osób, którym udzielono ochrony czasowej w związku z wojną na Ukrainie, objętych wsparciem w programie.

Jednostka miary: osoba.

Definicja wskaźnika: Liczba obywateli Ukrainy, którzy przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 24 lutego 2022 r. Wskaźnik dotyczy wszystkich osób korzystających z ochrony czasowej w związku z Decyzją wykonawczą Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującą wprowadzeniem tymczasowej ochrony. Ochroną czasową są objęte osoby, które kwalifikują się do wsparcia w ramach ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, tj. osoby, które mogą uzyskać status UKR w rejestrze PESEL. O przyznanie tego statusu wnioskować mogą obywatele Ukrainy oraz małżonek obywatela Ukrainy, który nie posiada obywatelstwa ukraińskiego, a także obywatele Ukrainy posiadający Kartę Polaka i członkowie ich najbliższej rodziny. Do grupy objętej ochroną czasową zaliczają się też obywatele innych krajów, czy też bezpaństwowcy, którzy mieszkali w Ukrainie, w momencie wybuchu wojny.

2. Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie.

Jednostka miary: osoba.

Definicja wskaźnika: Liczba wszystkich uczestników projektu objętych wsparciem w programie, którzy w dniu przystąpienia do projektu byli w wieku 25 lat lub więcej. Wiek uczestników liczony jest na podstawie daty urodzenia i ustalany w dniu rozpoczęcia udziału w projekcie.

3. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie.

Jednostka miary: osoba.

Definicja wskaźnika: Liczba wszystkich uczestników projektu objętych wsparciem w programie, którzy w dniu przystąpienia do projektu byli w wieku 50 lat lub więcej. Wiek

uczestników liczony jest na podstawie daty urodzenia i ustalany w dniu rozpoczęcia udziału w projekcie.

4. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie.

Jednostka miary: osoba.

Definicja wskaźnika: Liczba osób, które rozpoczęły udział w projekcie o niskich kwalifikacjach, tj. osób posiadających wykształcenie na poziomie do ISCED 3 włącznie. Stopień uzyskanego wykształcenia jest określany w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie. Osoby przystępujące do projektu należy wykazać raz uwzględniając najwyższy ukończony poziom ISCED. Do tego poziomu wykształcenia kwalifikują się osoby bez wykształcenia oraz z wykształceniem: podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym ogólnokształcącym i zawodowym, zasadniczym zawodowym.

Wskaźniki rezultatu

W ramach naboru określono poniższe wskaźniki rezultatu:

1. Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.

Jednostka miary: osoba.

Definicja wskaźnika: Osoby w wieku 25 lat i więcej zgodnie z powyższą definicją odpowiedniego wskaźnika produktu. Ww. osoby powinny opanować znajomość języka polskiego co najmniej w stopniu podstawowym oraz poznać polskie realia socjokulturowe. W przypadku realizacji kursu z języka polskiego specjalistycznego dla personelu medycznego osoba powinna opanować specjalistyczny język medyczny co najmniej w stopniu podstawowym.

2. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.

Jednostka miary: osoba.

Definicja wskaźnika: Osoby w wieku 50 lat i więcej zgodnie z powyższą definicją odpowiedniego wskaźnika produktu. Ww. osoby powinny opanować znajomość języka polskiego co najmniej w stopniu podstawowym oraz poznać polskie realia socjokulturowe.

W przypadku realizacji kursu z języka polskiego specjalistycznego dla personelu medycznego osoba powinna opanować specjalistyczny język medyczny co najmniej w stopniu podstawowym.

3. Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.

Jednostka miary: osoba.

Definicja wskaźnika: Osoby o niskich kwalifikacjach zgodnie z powyższą definicją odpowiedniego wskaźnika produktu. Ww. osoby powinny opanować znajomość języka polskiego co najmniej w stopniu podstawowym oraz poznać polskie realia socjokulturowe.

W przypadku realizacji kursu z języka polskiego specjalistycznego dla personelu medycznego osoba powinna opanować specjalistyczny język medyczny co najmniej w stopniu podstawowym.

Wskaźniki projektowe

W ramach wniosku o dofinansowanie, Wnioskodawca może samodzielnie określić inne, dodatkowe wskaźniki specyficzne dla danego projektu, o ile będzie to niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu (tzw. wskaźniki projektowe). Wskaźniki projektowe dla projektu muszą nosić inne nazwy niż ww. wskaźniki programowe i mieć inną definicję wskaźnika. Należy jednak zaznaczyć, że nieosiągnięcie wskaźników projektowych będzie mieć takie same konsekwencje jak nieosiągnięcie wskaźników z listy rozwijanej (tj. wskaźników horyzontalnych i programowych). W związku z tym wskaźniki projektowe powinny być dobrze przemyślane, a ich liczba nie powinna być zbyt duża. Należy pamiętać, że wskaźniki projektowe nie są obligatoryjne, ale mogą być niezbędne do prawidłowego rozliczenia efektów realizacji projektu (w szczególności w projekcie rozliczanym kwotami ryczałtowymi).

W przypadku wskaźników specyficznych dla projektu wartość bazową należy oszacować na podstawie przeprowadzonej analizy problemu. Wartość bazowa określona dla wskaźników rezultatu nie jest wliczana do wartości docelowej. Wartości bazowe wskaźników powinny odzwierciedlać doświadczenie Wnioskodawcy w zakresie dotychczas zrealizowanych projektów i osiągniętych rezultatów, niemniej nie muszą ograniczać się tylko do działań zrealizowanych przez tego Wnioskodawcę (może dotyczyć również wsparcia

pozaprojektowego), natomiast wartość docelowa wskaźnika powinna odnosić się wyłącznie do projektu opisywanego we wniosku o dofinansowanie i określać cel, jaki Wnioskodawca chce osiągnąć dzięki realizacji projektu. Należy również określić źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz jednostkę pomiaru i częstotliwość pomiaru.

Do celu głównego projektu projektodawca powinien dobrać odpowiednie wskaźniki, produktu jak i rezultatu bezpośredniego, co umożliwi osobie weryfikującej część sprawozdawczą wniosku o płatność monitorowanie realizacji celu projektu. Wskaźniki określone w projekcie powinny spełniać warunki reguły CREAM, czyli powinny być:

- Precyzyjne – jasno zdefiniowane i bezsporne (C - clear);
- Odpowiadające przedmiotowi pomiaru i jego oceny (R - relevant);
- Ekonomiczne – mogą być mierzone w ramach racjonalnych kosztów (E – economic);
- Adekwatne – dostarczające wystarczającej informacji nt. realizacji projektu (A – adequate);
- Mierzalne – łatwe do zmierzenia i podlegające niezależnej walidacji (M – monitorable).

Do określenia wartości bazowej, wartości docelowej, źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz jednostki pomiaru i częstotliwości pomiaru należy stosować zasady dotyczące odpowiednio wskaźników produktu lub wskaźników rezultatów.

Wskaźniki horyzontalne

Ponadto, w ramach wniosku o dofinansowanie, Wnioskodawca zobowiązany jest wybrać (z listy rozwijanej) i monitorować (bez konieczności podawania wartości docelowej większej od 0) wszystkie wspólne wskaźniki produktu (tzw. wskaźniki horyzontalne) z listy WLWK, stanowiącej Załącznik nr 2 do „Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020”, tj.:

1. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

Jednostka miary: sztuka.

Definicja wskaźnika: Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne rozwiązania umożliwiające dostęp (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) do tych obiektów

i poruszanie się po nich osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi czy sensorycznymi. Jako obiekty rozumie się obiekty budowlane, czyli konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB).

Należy podać liczbę obiektów, w których zastosowano rozwiązania umożliwiające dostęp osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi czy sensorycznymi lub zaopatrzonych w sprzęt, a nie liczbę sprzętów, urządzeń itp.

Jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Wskaźnik mierzony jest w momencie rozliczenia wydatku związanego z wyposażeniem obiektów w rozwiązania służące osobom z niepełnosprawnościami w ramach danego projektu.

Do wskaźnika powinny zostać wliczone zarówno obiekty dostosowane w projektach ogólnodostępnych, jak i dedykowanych.

2. Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych

Jednostka miary: osoba.

Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy liczbę osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie nabywania/doskonalenia umiejętności warunkujących efektywne korzystanie z mediów elektronicznych tj. m.in. korzystania z komputera, różnych rodzajów oprogramowania, internetu oraz kompetencji ściśle informatycznych (np. programowanie, zarządzanie bazami danych, administracja sieciami, administracja witrynami internetowymi).

Wskaźnik ma agregować wszystkie osoby, które skorzystały ze wsparcia w zakresie TIK we wszystkich programach i projektach, także tych, gdzie szkolenie dotyczy obsługi specyficznego systemu teleinformatycznego, którego wdrożenia dotyczy projekt.

Do wskaźnika powinni zostać wliczeni wszyscy uczestnicy projektów zawierających określony rodzaj wsparcia, w tym również np. uczniowie nabywający kompetencje w ramach zajęć szkolnych, jeśli wsparcie to dotyczy technologii informacyjno-komunikacyjnych. Identyfikacja charakteru i zakresu nabywanych kompetencji będzie możliwa dzięki możliwości pogrupowania wskaźnika według programów, osi priorytetowych i priorytetów inwestycyjnych.

3. Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Jednostka miary: sztuka.

Definicja wskaźnika: Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Oznacza także możliwość sfinansowania specyficznych działań dostosowawczych, uruchamianych wraz z pojawieniem się w projektach realizowanych z polityki spójności (w charakterze uczestnika lub personelu) osoby z niepełnosprawnością.

Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami w ramach danego projektu.

Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie wyżywienia. Do wskaźnika wliczane są zarówno projekty ogólnodostępne, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, jak i dedykowane.

4. Liczba podmiotów wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne

Jednostka miary: sztuka.

Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy liczbę podmiotów, które w celu realizacji projektu, zainwestowały w technologie informacyjno-komunikacyjne, a w przypadku projektów edukacyjno-szkoleniowych, również podmiotów, które podjęły działania upowszechniające wykorzystanie TIK.

Przez technologie informacyjno-komunikacyjne (ang. ICT – Information and Communications Technology) należy rozumieć technologie pozyskiwania/produkcji, gromadzenia/przechowywania, przesyłania, przetwarzania i rozpowszechniania informacji w formie elektronicznej z wykorzystaniem technik cyfrowych i wszelkich narzędzi komunikacji elektronicznej oraz wszelkie działania związane z produkcją i wykorzystaniem urządzeń telekomunikacyjnych i informatycznych oraz usług im towarzyszących; działania edukacyjne i szkoleniowe.

W zakresie EFS podmioty wykorzystujące TIK należy rozumieć jako podmioty, które w ramach realizowanego przez nie projektu wspierają wykorzystywanie technik poprzez: np. propagowanie/szkolenie lub podmioty, które otrzymują wsparcie w tym zakresie (uczestnicy projektów). Podmiotu, do którego odnosi się wskaźnik, w przypadku gdy nie spełnia definicji uczestnika projektu zgodnie z rozdziałem 3.3 [Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020](#), nie należy wykazywać w module *Uczestnicy projektów* w SL2014.

Podmiotami realizującymi projekty TIK mogą być m.in.: MŚP, duże przedsiębiorstwa, administracja publiczna, w tym jednostki samorządu terytorialnego, NGO, jednostki naukowe, szkoły, które będą wykorzystywać TIK do usprawnienia swojego działania i do prowadzenia relacji z innymi podmiotami. W przypadku gdy beneficjentem pozostaje jeden podmiot, we wskaźniku należy ująć wartość „1”.

UWAGA:

Wskaźniki horyzontalne wymienione powyżej są obligatoryjne dla każdego naboru i dla każdego projektu. Nawet jeśli w ramach danego projektu Wnioskodawca nie planuje działań adekwatnych do tych wskaźników, Wnioskodawca wybiera wskaźnik z listy rozwijanej i określa jego wartość na poziomie „0”.

Ww. wskaźniki, należy wybierać wyłącznie z listy rozwijanej w SOWA, nie należy ich wpisywać ręcznie.

We wniosku o dofinansowanie należy określić, w jaki sposób i na jakiej podstawie mierzone będą wskaźniki realizacji celu poprzez ustalenie źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz częstotliwości pomiaru. Dlatego przy określaniu wskaźników należy wziąć pod uwagę dostępność i wiarygodność danych niezbędnych do pomiaru danego wskaźnika.

Szczegółowe informacje dotyczące wskaźników znajdują się w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 zamieszczonej na stronie: [adres strony internetowej generatora SOWA EFS](#) w zakładce „Pomoc”.